

Praktyki śródroczne w prosektorium Zakładu Medycyny Sądowej

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Ratownictwo Medyczne
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Zakład Medycyny Sądowej 02-007 Warszawa ul. Oczki 1
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. n. med. Aleksandra Borowska-Solonyńko aleksandra.borowska-solonyńko@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	Dr n. med. Agnieszka Dąbkowska agnieszka.dabkowska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr n. med. Agnieszka Dąbkowska agnieszka.dabkowska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr hab. n. med. Aleksandra Borowska-Solonyńko, aleksandra.borowska-solonyńko@wum.edu.pl dr hab. n. praw. Maria Boratyńska (WPiA UW), maria.boratynska@wum.edu.pl dr n. med. Agnieszka Dąbkowska, agnieszka.dabkowska@wum.edu.pl dr n. med. Sylwia Tarka, sylwia.tarka@wum.edu.pl dr n. med. Dorota Samojłowicz, dorota.samojlowicz@wum.edu.pl dr n. med. Marcin Fudalej, marcin.fudalej@wum.edu.pl lek. Wojciech Sadowski, wojciech.sadowski@wum.edu.pl

	lek. Victoria Prokopowicz, victoria.prokopowicz@wum.edu.pl lek. Kacper Szczepaniak, kacper.szczepaniak@wum.edu.pl mgr biol. Agnieszka Siwińska, agnieszka.siwinska@wum.edu.pl dr n. med. Krzysztof Żak, krzysztof.zak@wum.edu.pl
--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	II rok / I semestr	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)		32	1,28
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		18	0,72

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zastosowanie w praktyce umiejętności nabytych podczas zajęć z przedmiotu medycyna sądowa.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 10.10.2024r.)
B.W1.	Zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia medycznych czynności ratunkowych albo odstąpienia od nich, w tym w przypadku rozpoznania śmierci.

B.W23.	Przyczyny i objawy śmierci oraz zasady jej rozpoznawania, a także zasady stwierdzania zgonu.
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
B.U15.	Pobrać materiał biologiczny do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych oraz zinterpretować wyniki tych badań – w podstawowym zakresie.
B.U19.	Prowadzić dokumentację w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych.
B.U20.	Rozpoznać pewne znamiona śmierci i stwierdzić zgon pacjenta.

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 10 października 2024r. wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
A.W2.	Problematykę zdarzeń niepożądanych i błędów medycznych w aspekcie bezpieczeństwa pacjenta.
A.W3.	Istotę błędów medycznych w medycznych czynnościach ratunkowych oraz w świadczeniach zdrowotnych.
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
A.U3.	Analizować przyczyny błędów medycznych i wdrażać działania zapobiegawcze w ramach uprawnień zawodowych ratownika medycznego.
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Praktyki w prosektorium	Zastosowanie w praktyce nabytej wiedzy i umiejętności – ocena znamion śmierci, analiza ratowniczej dokumentacji medycznej sporządzonej przed zgonem, ocena i opis obrażeń ciała, interpretacja wyników pośmiertnego badania tomografem komputerowym (PMCT – postmortem computed tomography), obserwacja techniki sekcyjnej, interpretacja wyników sekcji zwłok, sporządzanie dokumentacji (sprawozdanie z sekcji zwłok, karta zgonu), pobieranie materiału do badań pośmiertnych. Zastosowanie w praktyce wiedzy nabytej podczas zajęć z toksykologii i genetyki sądowej, w tym pobieranie materiału	A.U3. B.U15. B.U19. B.U20.

	biologicznego ze zwłok do badań toksykologicznych i genetycznych, śródsekcyjne testy jakościowe, interpretacja wyników.	
--	---	--

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Teresiński G. (red.), Medycyna sądowa tom 1, PZWL, 2019 (wybrane rozdziały)
2. Teresiński G. (red.), Medycyna sądowa tom 2, PZWL, 2020 (wybrane rozdziały)
3. Teresiński G. (red.), Medycyna sądowa tom 3, PZWL, 2021 (wybrane rozdziały).
4. Payne-James J., Jones R., (red. wyd. pol. Jurek T., Jankowski Z.), Simpson Medycyna sądowa, Edra Urban&Partner, Wrocław, 2021.

Uzupełniająca

1. DiMaio V.J., (red. Świątek B. i Przybylski Z.), Medycyna Sądowa Urban &Partner 2003.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.U3. B.U15. B.U19. B.U20.	<i>Ocena ciągła podczas praktyk.</i>	Zaliczenie na podstawie obecności na praktykach - 100% frekwencji (w sytuacjach losowych dopuszczalne 2 dni nieobecności na praktykach pod warunkiem ich odrobienia w innym terminie (do uzgodnienia z opiekunem praktyki); aktywny udział w praktykach.

9. INFORMACJE DODATKOWE

- Praktyki odbywają się w Prosektorium oraz Pracowni Toksykologicznej i Genetycznej Zakładu Medycyny Sądowej WUM przy ul. Oczuki 1 w Warszawie pod kierunkiem lekarza posiadającego tytuł specjalisty z medycyny sądowej, toksykologii sądowej lub genetyki sądowej.
- Na praktyki śródroczne niezbędne jest posiadanie własnego fartucha i okularów/przyłbicy ochronnej. Rekomendujemy obuwie o nieślizgającej się podeszwie.
- Przed rozpoczęciem praktyk praktykanci mają obowiązek zapoznania się z regulaminem BHP sali sekcyjnej dostępnym na stronie jednostki.
- Podczas praktyk obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń rejestrujących.
- Regulamin odbywania praktyk śródrocznych z medycyny sądowej:
 1. Praktyki rozpoczynają się o godzinie 8:30 lub 9.00 (szczegółowy plan zajęć umieszczany jest na stronie internetowej ZMS www.zms.wum.edu.pl przed rozpoczęciem bloku zajęciowego, praktykanci mają obowiązek zapoznać się z planem przed rozpoczęciem zajęć). Studenci oczekują na praktyki w holu głównym budynku ZMS.
 2. Warunkiem zaliczenia praktyk jest obecność na wszystkich zajęciach przewidzianych w planie praktyk. W przypadkach losowych dopuszcza się nieobecność w czasie 2 dni zajęciowych, która musi zostać odrobiona po indywidualnym umówieniu się z opiekunem praktyk. W przypadku większych zaległości należy odrobić zajęcia w innym terminie do końca roku akademickiego, po uzgodnieniu nowego terminu.
 3. Zmiana grupy zajęciowej – w przypadkach losowych - jest możliwa jedynie poprzez kontakt mailowy z koordynatorem przedmiotu (jeżeli liczebność grup na to pozwala) – dr n. med. Agnieszką Dąbkowską (agnieszka.dabkowska@wum.edu.pl).
 4. W przypadkach nie uwzględnionych powyżej należy kontaktować się z koordynatorem do spraw studenckich – dr n. med.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Agnieszką Dąbkowską (agnieszka.dabkowska@wum.edu.pl).

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich